

TABOR* izhaja vsak dan, razen
nedele in praznikov, ob 18. uri
datum naslednjega dne ter stan-
je mesečno po pošli K 20, za ino-
remstvo K 40, dostavljen na dom
K 22, prejem v upravi K 20—
lucirati po dogovoru.

Naroča se pri upravi TABORA*
MARIBOR, Jurčičeva ulica šte. 4.

UREDNISTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoekovni ra-
čun šte. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, sobota 25. februarja 1922.

Številka: 46.

Nezadovoljstvo z državo

Odkar se pripravljala velika medna-
rodna konferenca v Genovi, so začeli
deležati razni »memorandumi«. Pro-
gram konference še ni določen, a po
vsem tem, kar vemo o tej konferenci,
zlasti izza posvetovanj v Cannesu,
»mimo sklepati, da bo to v prvi vrsti
gospodarska konferenca. Politični mo-
ment stoji tedaj ob strani in se ga bo-
do najbrž popolnoma ognili. To je
razumljivo in naravno, če pomislimo,
v kakšen labirint bi zašli vodilni držav-
niki, če bi vsi narodi nastopili s
svojimi političnimi zahtevami in težnja-
mi. Genovska konferenca se bo morala
skrbno varovati tako opasnih in koč-
ljivih eksperimentov, kakor je na pr.
revizija pariških mirovni pogojev.
Sploh bo konferenca v Genovi konfe-
renca držav, to je onih političnih or-
ganizmov, ki že obstojajo, ne bo pa
konferenca narodov. To so dejstva in
če čisto nerazumljivo, kako more na
pr. Radić, ki precej dobro pozna evrop-
ske politične probleme (glej njegov
spis »Savremena Evropa«) izmišljati
tako neumne politične legende, ka-
kor je ona, da pride mala antanta v
Genovi na zatožno klop in podobno.

Kakor smo že zabeležili, ni ostal
Radić sam. Pridružujejo se mu slovaš-
ki separatisti, ki pa izključeno, da si
bodo izbrali to pot tudi drugi nezado-
voljni elementi v novo nastalih drža-
vah. Še več: če bi kdo organiziral
»blok nezadovoljstev z državo«, bi
dobil na svojo stran pretežno večino
prebivalstva. Ne samo pri nas, tudi v
vseh ostalih državah, ki so nastale po
prevratu. Nikdo se ne bo zadovoljil s
tem, kar je prinesla zgodovina takore-
koč na krožniku in postavila pred nas.
To velja zlasti za zatirane narode. —
Vsem je še v spominu, kako smo se
morali boriti za drobtinice pravic,
dočim so jih Nemcem in Madžarom
rezali cele kose. Za to, kar smo si ta-
krat priborili, smo bili morali položiti
težke žrtve. Neizmerno energijo smo
potrošili za podrobno delo. Malenkost-
ne uspehe svojih narodnostnih bojev
smo plačevali za drago ceno. Če bi to
energijo preračunali v številke in
likrati preračunali tudi vrednost tega,
kar imamo po osvoboditvi, bi videli,
kakšno velikanska je razlika med enim
in drugim, koliko smo tedaj dosegli
nenadoma, samo zato, ker so se politič-
ne razmere izpremenile v naš prid. —
Navadno so morali narodi in demo-
kracije položiti za svoje osvoboditve
več žrtv; da so se rešili nadvlade tuj-
cev ali oblasti reakcijskih režimov
je moralo preteči mnogo krvi in pasti
nešteto dragocenih življenj.

Da je kljub temu toliko nezadovolj-
stva s tem, kar smo bili dosegli, temu
so krivi razni pozitivni in negativni
razlogi. Med pozitivne razloge neza-
dovoljstva z državo spadajo napake in
slabosti političnega režima. V času,
ko leže na tleh skoraj vsi stebri nor-
malnega življenja, je težko biti i držav-
nik i državljan. Tem težje je to pri
zatiranih narodih, ki so se ujedinili s
svobodnim narodom. Politično stran-
karske strasti so se vrgle na državo
kakor lačni psi na kost. Vse hoče vla-
dati in vsi hočejo pravico. Na to, da je
za vladanje treba globokega samoza-
tajejanja in za dobrega državljana od-
kritičnega umevanja dolžnosti do
bližnjega in celote, se navadno ne mi-
sli. Tako delajo i državniki i držav-
ljani težke napake, ki jih treznejši
težko popravijo. Vsa teža pa pade na
državo, ki ni nič konkretnega, marveč
je samo zavest skupnosti, nacionalne

Mala antanta kot enoten blok.

DKU Paris, 23. februarja. Prihod-
nji tork se ministrski predsednik dr.
Beneš sestane z jugoslovanskim zuna-
njem ministrom Ninčičem.

DKU Praga, 23. februarja. Češko-
slovaški dopisni urad poroča iz Buka-
rešte: Listi poročajo, da so se tukaj
skozi dva dni vršila važna posvetovanja,
katerih so se udeležili zastopniki Ru-
munije, Jugoslavije, Češkoslovaške in

Poljske. Kakor piše poluradni list
»Isbnda«, je bil dosežen popoln spo-
razum med zastopniki male antante in
Poljsko glede vzajemnega nastopa na
genovski konferenci. Sklenjeno je bilo,
da se bo vršila konferenca ekspertov
Rumunije, Jugoslavije in Češkoslovaške
dne 5. marca v Beogradu. Mala antanta
bo nastopila v Genovi kot enoten blok.

Obsodba vidovdanskih atentatorjev.

Beograd, 23. februarja. Danes
se je proglasila razsodba v razpravi
proti vidovdanskim atentatorjem. Vse
mesto je nestrno pričakovalo izida raz-
prave in naval občinstva na sodnijo je
bil naravnost ogromen. Seveda je pri-
pustila žandarmerija v razpravno dvo-
rano la omejeno število. Ob 15. uri so
vstopili sodniki, nakar je predsednik
med grobno tišino prečital material, ki
dokazuje krivdo obtožencev, in nato
razglasil kazni. Obsojeni so: Spasoje
Stejić kot glavni krivec na smrt na ve-
šilih. Čzaki kot glavni sokrivec na 20
let ječe v lahkih okovih. Lajoš Mojzes,
Miloje Kovačević, Vladimir Copic, Filip
Filipović, Miloš Trebajac, Vladimir Mi-

lović, Dragomir Marjanović, Vlada Ste-
fanović, Ivan Gjolojić, Zivota Milojko-
vić, Gjuro Szalaj, Simon Palinkaš in
Sava Nikolić — vsak na dve leti ječe.
Ostali obtoženci so bili oproščeni. Vsem
obsojencem se vračuna preiskovalni za-
por v kazni. Obsojenci, tudi Stejić so
sprejeli obsodbo mirno.

Beograd, 23. februarja. Ministrski
svet je včeraj potrdil smrtno obsodbo
Draškovičevega atentatorja Alije Alija-
gića. To smrtno obsodbo je potrdil tudi
stol sedmorice, ki je Colakoviću, Lo-
pandiću in Petroviću znižal kazni od
15 na 13 let. Ivanoviću pa zvišal od 2
na 3 leta.

Uradniške doklade se bodo takoj izplačale.

Beograd, 23. februarja. (Izvirno.)
Danes popoldne se je vršila zopetna
seja demokratskega kluba, na kateri je
namestnik Demetrović ponovno naglašal
nujnost ureditve vprašanja uradniških
doklad in zahteval, da se prične z iz-
plačevanjem takoj, ter da se vstavi za
to potrebna svota že v budžetne dva-
najstine za marc in april. Vsi poslanci
kluba so glasovali za Demetrovičev
predlog. Finančni minister Kumanudi

je nato izjavil, da pristaja na izplačilo
teh doklad in stiliziral tozadevni člen
zakona za budžetske dvanajstine za marc
in april. S to stilizacijo se Demetrović
ni zadovoljil, ker ne označi jasno, za
katere mesece se izplačujejo doklade.
Zato bo jutri dopolnjeval zahteval od fi-
nančnega ministra, da točno označi, od
katerega časa imajo biti izplačane do-
klade.

Protiblokaške demonstracije v Dubrovniku.

TIP Dubrovnik, 23. februarja.
Včeraj se je vršilo v tukajšnjem narod-
nem gledališču veliko protestno zboro-
vanje proti znani spomenici hrvatskega
bloka. Nastopilo je več govornikov, ki
so obsojali politika hrvatskega bloka,
ki pomeni izdajstvo nad našo skupno
domovino.

TIP Dubrovnik, 23. februarja. Po
zborovanju v narodnem gledališču se
je vršil po mesto spreved, ki je mani-
festiral za ujedinjeno Jugoslavijo in de-
monstriral proti izdajalski blokaški po-
litiki. Slišali so se kliči: »Dol z Radićem!
Dol z izdajalci!« Ko se je spreved po-
mikal mimo stanovanj nekega blokaša,
je padlo iz nekega okna več strelav,
pri čemur je bilo več manifestantov

ranjenih. Med prebivalstvom je nastalo
radi tega veliko razburjenje in ogorčenje.

TIP Dubrovnik, 23. februarja.
Vsled strelav, ki so padli iz okna nekega
blokaša in ki so ranili več manifestantov,
se je poletilo demonstrantov hudo ogor-
čenje. Skušali so vdreti v dotično po-
slopje in hoteli linčati izdajico, kar pa
so zabranili orožniki. Se le s pomočjo
vojaštva se je posrečilo pomiriti raz-
jarjeno občinstvo.

TIP Split, 23. februarja. Ko se je
razširila po mestu vest o postopanju
blokašev v Dubrovniku, se je polastilo
meščanstva silno razburjenje. Za nedeljo
so sklicani v Splitu in po drugih mestih
Dalmacije protestni shodi proti blokaški
politiki.

Volilno gibanje na Madžarskem.

DKU Budimpešta, 23. febr. Da-
nes se je vršila konferenca enotne
vladne stranke, na kateri je ministr-
ski predsednik grof Bethlen izjavil,
da ni vstopil v stranko z namenom,
da izpremeni načela in program
stranke, temveč, da jih dopolni in iz-
popolni. On noče zavzeti nikakega sta-
lišča napram poedinemu družabnemu
razredu, temveč hoče združiti v stran-
ke vse madžarsko družbo. V predsto-
ječi volilni boj se stranka ne bo po-
dala z orožjem demagogije in obljub,
temveč bo zmagala potom svojih na-
čel in svojega programa samega.

Trgovinska bilanca Češkoslovaške.

DKU Praga, 23. febr. (Češkoslov.
dop. urad.) Trgovinska bilanca leta 1920
je bila s 4185 milijoni kren aktivna-

Se vedno spor z rudarji na Češko-slovaškem.

DKU Moravska Ostrava, 23. fe-
bruarja. Pogajanja med rudarji in po-
sestniki rudokopov v Ostravsko-karvin-
skem okrožju niso imela uspeha, ker
glede mezd rudarjev ni prišlo do spora-
zuma. Delavstvo je mnenja, da je temu
vzrok notranje nesoglasje med rudarji

Nemčija nam zgradi luko.

Beograd, 23. febr. Potrjujejo se
vesti, da je nemška vlada ponudila naši
vladi, da nam na račun vojne odškodni-
ne zgradi pri Raki veliko in moderno
luko. To luko bi gradili nemški delavci
z nemškim materialom.

emotnosti; zavest tradicionalne poli-
tične vzgoje.

Negativni razlogi nezadovoljstva z
državo so predvsem vplivi prejšnjih
režimov. Masa je že sama na sebi kon-
servativen življenjski ta konzervativnost
se stopnjuje v razmerju s stopnjami
splošne narodne kulture. Tam, kjer je
nizko kulturno stanje in politična
vzgoja pomanjkljiva, so navade
močnejši činitelj kakor pa razsod-
nost. Demagog, ki ve spretno kalku-
lirati s psihološkim razpoloženjem
naroda ter združuje v svoji politični
frazologije vse nijanse narodnih tra-
diciij, doseže zmeraj večje uspehe, ka-
kor pa resnejši politiki, ki apelirajo
na zdrav razum in politično razsod-
nost. Posledica teh negativnih vplivov
je, da se mase vsled trenutno neugod-
nega položaja, radi krivic in napak,
ki jih delajo vlade, vedno bolj pečajo
s prejšnjimi razmerami in mislijo, da
bi prejšnji režim ali pa kak nov režim
izpolnil njihove večkrat neizvedljive
želje, umetno vzgojene potrebe, oziro-
ma njihove upravičene težnje, ki jih
sedanji režim iz teh ali onih razlogov
zanemara.

To so temeljni vzroki nezadovolj-
stva pri nas, na Slovaškem in drugod.
Tem se pridružuje cela vrsta drugih,
ki so strankarskega in osebnega zna-
čaja. Na Slovaškem in v mnogih delih
naše države ni izkristalizirana narodna
zavest. V Jugoslaviji je Jugosloven-
stvo še vedno bolj platonična simpatija
kot realna potreba. To Jugoslovenstvo
moramo mi šele realizirati. Izkušnje
so pokazale, da v to svrhu ni dovolj že
samo dejstvo, da imamo jedinstveno drž-
ravo. Podobno je na Slovaškem in
drugod. Izgleda, da je vse prišlo pre-
zgodaj in da bi bilo za narodne mase
bolje, če bi si te uspehe prisvajale pe-
etapah.

Uvažimo tudi to, da je med ljud-
stvom premalo aktivne inteligence,
t. j. onih, ki bi šli v najširje sloje in
bi delali za nje. Pri nas gre intelligen-
ca med narod predvsem s političnimi
nameni, na Hrvatskem pa se če le mo-
goče sploh izogne neposrednim stikom
z ljudstvom. Tako je narodna kultura
samo mrtev kapital, iz katerega žive
zgolj izvoljeni. — Slovaki imajo zelo
malo lastne inteligence. Med njimi še
živi mnogo madžarskih razumnikov,
ki še vedno vplivajo na slovaško ljud-
stvo.

Tako se ustvarja nezadovoljstvo z
državo. To nezadovoljstvo je lahko zelo
nevarno, če se odgovorni državniki ne
zavedajo svojih velikanskih nalog in
če z demoralizacijo od spodaj in od
zgoraj samo goje pozitivne in ne-
gativne elemente nezadovoljstva.

V takem ozračju vznikajo memo-
randumi, ki so delo demagogov, in
pričajo, kako spretno posamezniki iz-
koriščajo ljudsko konzervativnost ter
slabosti vlad za svoje temne cilje.

Češki glas o hrvatskem vprašanju.

»Prager Presse«, poloficijelno gla-
silo češke vlade, je objavila dne 22. II.
1922. članek »Die Kroatische Frage«.
Podajajočo zgodovino memorandumov
piše v tem članku sledeče:

— O »hrvatskem vprašanju« se je
toliko govorilo in pisalo, da bi si moral
človek, ki ga opazuje z daljave, na-
praviti uprav fantastično sliko, ino-
zemskega prijatelja jugoslovenske drž-
ave pa bi morala obiti groza. V resni-
ci pa ni tako hudo in če hočemo raz-
umeti pravi pomen »hrvatskega v-
prašanja«, ga moramo promatrati v
svojnem roki. Hrvatski blok šteje

63 poslancev od 419. Stoji na stališču federativnih držav, ne precizira pa natančneje svoje teorije. V bloku so se združile tri stranke: Radićeva stranka: nevtalna hrvatska kmetijska republika (49 poslancev), Frankovci: samostojna hrvatska država (3 poslanci), hrvatska zajednica: federativne države (11 poslancev). Iz biokaških izjav se pa ne da jasno sklepati, na katerem izmed navedenih treh nazaranj je pravzaprav zasidran? Vsekar je s svojo državno teorijo popolnoma osamljen, ker se nobena druga strankarska skupina v skupščini ne naslanja na federalistično idejo. Nobenega upanja ni, da bi nove volitve ojačile položaj hrvatskega bloka. V novo skupščino pridejo sicer novi heterogeni elementi, toda blok bo k večjemu imel zaslombo pri Madžarih, ki bodo dobili kakih 10 poslancev in eventualno tudi pri pristaših »bolgarskega komiteja za Makedonijo«. Pa tudi njegova lastna moč ne bo mnogo narasla. Na Hrvatskem imajo Srbi eno četrtino, malodane eno tretjino. Srbi pač ne bodo volili na programu hrvatskega bloka. Po sedanjem volilnem redu ima Hrvatska 90 poslancev. Od teh je dobil Radić 49, Frankovci 3, hrvatska zajednica 3, torej 55 poslancev. Skoraj ena tretjina odpade na srbske glasove. Blok bi mogel na Hrvatskem pridobiti največ 2 demokratska mandata. V Dalmaciji ima blok samo 1 mandat in ne bo mogel oškodovati nobene tamonjske stranke. V Bosni si je priboril 7 mandatov, ker katoliško prebivalstvo tvori komaj 25 odstotkov vsega prebivalstva. — V najboljšem slučaju bi utegnil odkrhniti 3 klerikalne mandate. V ostalih deželah sploh nima izgleda za uspeh. Tako bo tudi v novi skupščini omejen na eno sedmino vseh mandatov.

Pred sodiščem svetovne zgodovine.

V praških »N. Listy« objavljia F. Polak povodom češkega prevoda Poincaréjevega spisa »Postanek svetovne vojne« sledeče tudi za nas poučno retrospektivo:

Nemčija in Avstro-Ogrska sta zavržile zločinski začetek svetovne vojne — to je sklep znamenitega dela, ki ga je spisal bivši predsednik in sedanjí ministrski predsednik Francije Raymond Poincaré, državnik, ki je

*) Račun ni točen, ker je zgoraj označeno, da je dobila Hrv. zajednica 11 poslancev. V zvezi temu je razmerje 63:27. Skoraj eno tretjino poslancev ima tedaj sedanji režim. (Op. ured.)

Ivan Cankar:

Pogovor na verandi.

Sedela sta na verandi visoko nad jezerom. Tiho se je bil nagnil večer, poslednja zarja se je topila v zraku in v vodi, na zeleni gladini so se poigravale srebrne školjke. Še vse belo je bilo nad vrhovi, ali zamaknjeno oko je že videlo zvezde onstran nebeškega pajčolana. Nikjer ni takih večerov, akor ob blejskem jezeru; nikjer tiste ene ure koj po zadnji zarji, prečudežno sladke ure, vsakega bogastva vredne. Vsa milina in dobrot božja se izlije človeku v srce, blag je, odkritosrčen in brez zla, kakor nikoli.

Obadva sta molčala. On se je oziral z zastrtim pogledom po tihi pokrajini. Nekatere so bile nemirne in bežne, kakor večje, druge so stale mirno, visoke in bele sredi noči. Izpregovoril je tiho, da bi ne motil zvezd, ki so prihajale iz večnosti, ne školjk, ki so se brez glasu opile v jezero.

»Poglej tja doli! Kakor moslemsko grobišče je: svetli beli nagrobniki, razsuti križem po temnozeleni goščavi... Potnik hodi po svetu in stavi nagrobnike svojim srečnim in žalostnim uram, zato da se spomni, kadar pride mimo. Tudi na Bledu sem bil postavil enega, mislim, da najlepšega.«

Molčala je; roke je držala sklenjene v naročju, gledala je na jezero s široko odprtimi očmi.

»Zdaj je že tako vseeno; moje žir-

bil preživel vojne priprave, začetek in tudi vojno kot aktiven politik na najodgovornejšem mestu, kamor smo jo pogledati le redki ljudje.

Mi Čehi nismo nikdar dvomili, kdo je kriv svetovne vojne. Vedeli smo to, čutili smo to, videli smo to. Ko je Avstro-Ogrska dne 28. julija 1914. napovedala Srbiji vojno, so v našem narodu padle vse strankarske ograje, ljudje raznih političnih prepričanj in raznih socijalnih nazorov so si kakor otroci ene matere bratsko pogledali v oči in dejali: Lopovski načrti Dunaja in Berlina proti slovanskim narodom so dozoreli, skušajmo jih uničiti! In naši ljudje so odhajali na avstrijsko fronto, vsekdar pripravljeni, da se upro avstrijskemu poveljstvu ali se udajo prijateljem ter na njihovi strani dvignejo puške za pravo in pravičnost. Dne 1. avgusta 1914. je Nemčija napovedala vojno Rusiji, ki je mobilizirala v obrambo ogrožene Srbije. Velikanski požar je vzplamtel. Habsburška vlada je vsilila svojim podložnikom v roke črnozolto zastavo, da bi šli ubijati svoje slovanske brate: onstran strelskih jarkov, ni jim pa mogla vsiliti tujih src. Ta srca so bila v vroči ljubezni do zaslužene domovine. Kipela so in se dvigala, polna ljubečega odpora proti surovim tlačiteljem in hrepnela, da pride veliki trenutek, ko bo slovanska Rusija s svojo milijonsko armado poplavela cesarstvo Habsburgov in Hohenzollerncev. Ko so naše fante vozili na bojišča, so kljubujoč prestrašenim hlapcem dunajskega cesarja prepevali glasno in odkrito: »Rus je z nami, kdor je proti nam, ga Francoz pomete.«

Da, tako so verovali. Mnogo jih je padlo z aureolo mučencev, drugi so pretrpeli nezaslišane duševne in telesne muke, ki jih prinaša samo vojna, vse pa — mrtve in žive, od začetka do konca vojne — je spajal edin ideal: v dušah jim je žarela slika trpeče domovine, ki vstaja od mrtvih in na razvalinah habsburške slave, v svitu nove srečnejše dobe razvija rdečo-modrobelo zastavo, simbol osvobojenega čestva in slovanstva.

Ni bilo sporov, kdo je naš osvoboditelj. Osvobodila nas je Rusija, katere vojsko so takrat pričakovali v naših krajih z odprtim naročjem. Osvobodila nas je Francija, čije vroči nacionalizem je prinesel zmago nad Nemci ob Marni in herojski odpor pri Verdunu. Osvobodila nas je Anglija, ki je umela iz ničesar zgraditi silno armado in jo oborožiti z uničujočim orožjem. Osvobodili so nas vsi zavezniki od najmanjših do največjih, od najbližjih do najoddaljenejših, ki so s svojo krvjo, s svojimi žrtvami ljudi in denarja odkupili naše osvobojenje izpod nem-

ljenje je šlo svojo pot, tvoje gre svojo. Zdaj ti brez skrbi in brez bolečine lahko povem, čemu ta blejski nagrobnik. — Pred petimi leti — natanko pred petimi leti je bilo, ko sva sedela na tem kraju ob tej uri. Bila si še naiven otrok, ali vsaj meni si se zdela taka. Smejala si se glasno in zvonko, ne še tako hlastno in sunkoma kakor zdaj. V lica še nisi bila tako zagorela, ustnice pa so bile še bolj napete, kakor so. Oči so bile trde in zamišljene, skoraj neusmiljene, kadar se jim je zadelo; take so še zdaj. — Pripeljal sem se bil tisti večer naravnost iz Ljubljane. Nekdo je bil tam v svoji neumnosti razustil, da se ljubkuješ kodrolasim fantom. Omahnil sem, zazibalo se je pred menoj — kakor da sem bil držal v naročju pehar cekinov, pa mi je vse hkrati zdrknilo v jezero, ufo nilo za zmirom. Hotel sem priti k tebi šele ob mraku, zato sem čakal na praznem gostilniškem vrtu ter gledal proti daljni verandi. Zdelo se mi je, da vidim tam ob rdeči ograji svetlo belo bluzo. Teško mi je bilo pri srcu, oči so mi bile suhe, željne solz. Nikoli v svojem življenju se nisem čutil tako gnusno majhnega, tako smešnega in malovrednega kakor ob tisti uri. Bilo mi je da stojim pred ogromnim vzbočenim ogledalom ter se gledam v vsi svoji prisotnosti, skozi suknjo, skozi kožo, v duše dno. Razjokal bi se bil ob svoji bolečini, smejal se na glas svoji spaki v ogledalu... In ti, človek-ne-človek, si povzdignil prešerne oči k

škrega jarma. Če bi ne bilo tehi odločilnih sil, bi ne bila peščica naših hrabrih legionarjev porazila nemškega in avstrijskega cesarstva.

Ne moremo meriti zaslug posameznikov, če se ne dajo izmeriti zasluge narodov. Naši državniki, katerim narod ne bo nikoli dovolj hvaležen za njihovo delo, bi bili morali prepovedati, da bi jih prijatelji nazivali »osvoboditelji«. Roke naših najdragocenejših velemož bi bile preslabe, da bi osvobodile naše ljudstvo, če bi ne bilo velikih idej svobode, pravičnosti zgodovine in junaštva naroda, ki je poslal v boj na življenje in smrt svoje dobrovoljce, ki se je 28. oktobra 1918. s složnim delom vseh svojih strank osvobodil in prevzel v lastne roke historični teritorij Českoslovaške države.

Politične vesti.

* Demokratski klub zahteva izplačilo uradniških doklad. V demokratskem klubu se je razpravljalo o izplačilu uradniških doklad ter o tem, da se morajo doklade izplačati takoj. Potrebna svota se mora določiti v dvajsetih milijardah za marec in april. Nekateri poslanci so zažugali, da bodo glasovali proti dvajsetim milijardam, če se ne bodo doklade izplačale v najkrajšem času. Finančni minister g. Kumanudi je izjavil, da nima kritja in da so potrebni novi krediti. Edino kritje bi bilo, če se izvrši redukcija uradništva in s tem prištedijo večje svote. Sklenilo se je, da gg. ministri Kumanudi, Marinković in Krstelj takoj izdelajo načrt, kako naj se čimprej izvrši izplačilo uradniških doklad. Namestnik Demetrovič zahteva 80 milijonov dinarjev.

* Izvršitev Masarykovega načrta. Bivši poljski poslanik v Pragi, Bolski piše v nekem članku, da je predsednik Masaryk že za časa vojne izdelal načrt, da se mesto Avstroogrske vpostavi nova velesila, obstoječa iz Poljske, Rumunije, Jugoslavije in Českoslovaške. Ta načrt se bliža izvedbi. Nevarnost reakcije na Madžarskem je zblížala Rumunsko, Jugoslavijo in Českoslovaško, ki so ustvarile malo antanto, a boljševeška nevarnost je združila Poljsko in Rumunijo. Pred par dnevi je naročil poljski zunanji minister poslanikom v Bukarešti, Beogradu in Pragi, da se porazgovore glede skupnega nastopa na genovski konferenci. V isto svrhu se bo vršila v Varšavi tudi konferenca baltičskih držav.

* Madžari za Burgenland. Iz Dunaja poročajo, da vsi listi prinašajo alarmantne vesti o madžarskih pripravah, da dobi Madžarska oni del Burgenlanda, ki je pripadel Avstriji. To akcijo podpira v prvi vrsti nadvojvoda Albrecht,

sin nadvojvode Friedricha, ki ima v Burgenlandu okrog 20 tisoč oralov zemlje, potem knez Esterhazy in drugi. V razmejitveni komisiji so štirje delegati: Madžar, Avstrijec in dva antantna častnika. Madžari so baje pridobili na svojo stran antantna zastopnika in upajo, da bodo že s pomočjo razmejitvene komisije dosegli svoj cilj.

* Reševanje ministrske krize v Italiji ne more preko mrtve točke. V Montecitoriju je živahno vrvenje in vsaka vest izživlja razburjenje. Danes je na vidiku Orlando, jutri De Nikola, potem zopet Giolitti. Če bi kaka skupina hotela tega, pa že potiska druga svojega moža v ospredje. Pri tem govorijo, seveda vsi o »domovini«; v resnici pa jih tira sebičnost stranke in oseb. Saj je znano, da v Italiji z vsako spremembo na vladi, prihaja k moči in oblasti vrsta novih mož. V tem dejstvu je razlog za tisto pehanje ob reševanju vsake politične krize. V tem je tudi vzrok, da ne moreta ne vlada, ne parlamentarno življenje priti do nikake stalnosti. V političnem življenju Italije je edino le eno stalno — nestalnost. Povratek Bonomija je po zadnjem glasovanju o njegovi izjavi izključen. Ali vsi znaki kažejo, da je že danes likvidiran še neki drugi mož, ki mu je bila v kabinetu Bonomijevem poverjena najtežavnejša naloga ob sedanjih meddržavnih dogodkih. To je minister za zunanje stvari, Della Torretta. Mož se je lovil od neuspeha do neuspeha in je srečno dosegel, da je Italija danes — kar priznava danes malone vse italijansko časopisje — tako osamljena, kakor ni bila že davno. Glavni in največji kozel, ki ga je ustrelil, pa je bila beneška konferenca, ki mu je bila pač prinesla naklonjenost Madžarov — torej uspeh, ki je zelo dvomljive vrednosti, — toda zato pa ozlovoljenost vseh drugih obdonavskih držav. Izrazil je Českoslovaško, a razmerje med Italijo in Francijo zadobiva lice odkritega nasprotstva ne le med državama, ampak tudi med obema narodoma. To je izrazilo dno sodu vse njegove nesrečne politike. Kar je bil njegov prednik, grof Sforza zgradil, je Della Torretta srečno podrl. Njegova nerodnost je naravnost neverjetna. Imamo zanjo samo en razlog. Nastavljal je eno uho le sugestijam kričavev, ki mislijo v svoji razpaljenosti, da more Italija sama tudi gore prenašati; drugo uho pa mu je bilo povsem gluho za resničnost. In tako je s svojim vozom temeljito zavozil. To vidi danes vsa Italija. Zato menimo, da je mož likvidiran in da mu ne bo mesta v novem ali prenovljenem kabinetu. A če bi se vendar povrnil kljub vsemu, potem pa bi se nam pokazala Italija zares kot dežela neverjetnosti.

nost? Ne veš, do tega trenutka nisi vedela! Nocoj ti povem, zato ker je prav tak večer kakor tedaj, zato ker mi je tako čuda milo in toplo pri srcu in pa zato... zato pač tudi, ker se ti možiš, jaz pa sem se vpehal na tem grapavem kolovozu življenja ter sem len in miru željan... Ljubil sem te, prijateljica, kakor v svojem življenju nisem ljubil žive ženske. Ni hinavščina, ni gola beseda, ni sladka pesem, temveč preizkušena in potrjena resnica, da ljubim človek samo enkrat in nikoli nič več. Ti nisi vedela, da hodiš od zore do mraka po samih dišečih rožah, ki so ti jih sipale na pot moje vroče misli... Kaj se ne smeješ?

Sedela je nepremično, glavo pokonci; črni profil se je klesal trdo izza belih zvezd.

»Tudi jaz sem te imela rada.«

»Takrat... Od časa... Tudi tisti večer...«

In nista govorila več.

Mahnilo mu je preko srca, kakor z ognjenim mečem. Ko se je vračal v svoj pusti dom, se je opotekal, pijan od sreče.

»Moj bog! Hranil sem kraljevski zaklad, pa nisem vedel zanj! Blijil sem po svetu, siromak, prosil od praga do praga, doma pa sem imel klet polno cekinov! Beračil sem za rošno kapljo ljubezni, pa je bilo moje celo jezero!... Moj bog! In če je bilo tisto jezero moje le en sam trenutek, le trenutek trenutka — bilo je življenja vredno!«

Zanimivosti.

Telegrafične slike. — Iz zgodovine papežev. — Vrednost knjig. — Čudni običaji na Elzaškem.

Ze dalje časa so se razni strokovnjaki trudili izumiti aparat, s pomočjo katerega bi bilo mogoče telegrafičnim putem razpošiljati slike v svet, kakor danes na primer „pošiljamo“ govor na tisoče kilometrov daleč. Poskusi za „telegrafiranje“ slik so se te dni vršili v Rimu. Profesor Korn v Rimu je izdelal poseben aparat, sličen onemu za brezžično dostavljanje vesti. Poslal je več slik iz Rima na oklopnico „Andrea Doria“, ki je bila usidrana pri Spezziji. Poizkusi so vrlo dobro uspeli. Ta iznajdba bo posebno važna za kriminalistiko in tudi za ilustrirane liste, ki bodo v najkrajšem času lahko prinašali slike oddaljenih osebnosti in krajev.

Petrov prestol so zasedli različni možje. Zanimivo je, da je bil na papeževem prestolu že krščen žid. Njegov oče Levi je pokopan na židovskem pokopališču v Rimu. Svojemu bratu je dal naslov kneza. Njegovi potomci so se nazivali Pierloni in ena hčerka iz te rodbine je poročila Habsburžana. Cesar Albrecht omenja to sorodstvo v nekem svojem pismu na Rimljane ter je bil na to sorodstvo zelo ponosen. O papežu Janezu XII. se trdi, da je bil preoblečena ženska, česar pa cerkvena zgodovina seveda ne priznava. Papež Feliks XV. iz rodbine Savoyen je bil vdovec ter je zapustil več legitimnih otrok. Se le od devetega stoletja naprej se volijo za papeža samo duhovniki. Do takrat pa je vsak kristjan lahko bil izvoljen za papeža.

Cene knjigam so v povojnem času silno poskočile, starinske knjige pa so dosegle naravnost bajne cene. Najnovejši cenik antikvarja Pavla Graue v Berlinu izkazuje osebito za francoske knjige velikanske cene. Tako stanejo Dorajevi „Les haisers“ iz leta 1770 nič manje, kakor 120.000 mark. Tej knjigi sledi Gravelotova in Cochinova „Iconologie“ za 110.000 mark. Prevod Shakespeara iz leta 1776 stane 40.000 mark, Voltairejevi romani in pripovedke 35.000 mark, njegova „Henriada“ 34.000 mark, in neka druga izdaja njegovih romanov 28.000 mark. Zbirka takih knjig znači res celo premoženje.

Na Elzaškem so v navadi najrazličnejši običaji, osobito o priliki poroke. Znanci in prijatelji ženina in neveste, skušajo na vse mogoče načine razdružiti zaročenca. Cestokrat postavijo pod nevestino posteljo moške čevlje in k oknu lestvico, da bi na ta način pokazali nezvestobo neveste in vzbudili v ženinu ljubosumnost. Na dan poroke pripeljejo ženinu mesto neveste kako staro, raztrgano baburo. Cestokrat pa se tudi dogodi, da dobi ženin od bodočega tasta, ki z ženinom ni zadovoljen, na dan poroke mesto neveste — batine.

Dnevna kronika.

— **Smrtna kosa.** V Poljčanah je umrl dne 23. febr. g. Franjo Vodenik, župan, trgovec in posestnik v 41. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v nedeljo dne 26. t. m. ob 16. uri. Prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— **Tranzitni promet Maribor—Ljutomer.** V sredo, dne 22. t. m. je prišel tranzitni promet Maribor—Spilje—Ljutomer. Dnevno vozita v vsako smer dva vlaka. Upamo, da ostane vsaj pri tem. To pa seveda ne sme biti vzrok, da se preloži gradba proge Ormož—Ljutomer—M. Sobota za nedogledno dobo. Prizadeti kraji se s provizorijem tranzita ne morejo zadovoljiti ter vztrajajo na tem, da se prične takoj z gradbo zveze na naših lastnih tleh.

— **Železniška zveza s Prekmurjem.** Nedeljsko „Jutro“ poroča, da bo pri gradbi proge Ormož—Ljutomer—Murska Sobota treba prevrtati razvodni hrbet med Dravo in Muro južno od Ljutomera. Ta vest ne odgovarja istini. Železnica se bo vzhodno od Ljutomera obrnila v Radomerje ter sledila

potem takozvanim »Kočjim grabam«. Predor bi že zaradi tamkajšnjih hribov zadel na velike težave ne glede na to, da leži Zvenovska dolina, kjer se proga potem proti jugu obrne, skoro 30 m višje ko Ljutomer in bi bilo treba napraviti globoko in dolgo zarezo na južnem koncu predora.

— **Ljutomer.** Dne 20. t. m. sta se poročila g. Zitek iz Hrastja z gđ. Anico Bajt iz Mote. Bilo srečno!

— **Slaba propaganda v inozemstvu.** V nedeljski številki „Journal des Débats“ čitamo poročilo o predavanju „Situacija v državah male antante“, ki ga je imel pred skupino pariških diplomatov in finančnikov publicist M. G. Biensaimé. Predaval je o gospodarskem in političnem položaju na Poljskem, Češkoslovaškem, Rumuniji in Bolgariji. Jugoslavije niti ne omenja, kakor da ni član male antante. Poročilo g. Biensaiméja je zelo laskavo in se le vprašamo: ali je Jugoslavijo namenoma zamočil ali pa je ni mogel spraviti v vrsto onih držav, ki imajo po njegovem opazovanju tako lepo bodočnost? Vsekakor značilno!

— **Jugoslovensko—češkoslovaška gospodarska unija.** Kakor se doznava, je znani češkoslovaški fin. strokovnjak dr. Rašin izdelal načrt za češkoslovaško—jugoslovensko gospodarsko unijo. Po tem načrtu bi Jugoslavija dobavala Češkoslovaški živila in živino, za kar bi dobivala od Češkoslovaške industrijske izdelke. Na ta način upa Rašin stabilizirati valuto obeh držav. V kratkem pridejo v Beograd češkoslovaški finančniki, da stopijo v stik z našimi. Ta načrt bo predložen tudi konferenci v Genovi ter bi naj tvoril prvi korak k ekonomski federaciji držav male antante.

— **Registriranje obveznic predvojnih negarantiranih dolgov kraljevine Ogrske.** Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani poziva vse češkoslovaške pripadnike, kateri so lastniki obveznic predvojnih negarantiranih dolgov bivše kraljevine Ogrske in katerih do sedaj niso prijavili generalni direkciji državnih dolgov kralji. SHS (v smislu njegove akta D. št. 1683 od 24. jan. 1922) radi žigosanja, da to natančno prijavijo do 28. febr. 1922. V dotični prošnji je treba natančno navesti vrsto in ime posojila, serijo in številko, nominalno vrednost obveznic, kakor tudi verodostojne dokaze o tem, da je res lastnik češkoslovaških državljanov. Lastniki omenjenih obveznic, deponiranih v državah, katere niso naslednice bivše avstro—ogrske monarhije, naj pozovejo svoje depositarje, da jih prijavijo radi žigosanja ali registriranja najbližjim češkoslovaškim urdom s pripombo, ali so dotične obveznice v Češkoslovaški prijavljene ali ne. Pripomba: Obveznice predvojnih negarantiranih dolgov bivše Avstrije morajo radi naknadnega registriranja prijaviti vsi češkoslovaški pripadniki, bivajoči v oblasti pokrajinske uprave za Slovenijo pri konzulatu češkoslovaške republike v Ljubljani do 15. marca 1922.

— **Protialkoholne odredbe na Češkoslovaškem.** Češkoslovaška vlada je izdala zakon, glasom katerega je strogo zabranjeno gostom izpod 16 let prodajati ali ponujati alkoholne pijače. Gostilničar ima v slučaju dvoma pravico zahtevati od gosta legitimacijo, da je res že dovršil 16. leto. Na plesih in zabavah se sme točiti samo vino in pivo. Prestopki tega zakona se kaznujejo z globom od 20 do 10.000 K oziroma zaporom od 24 ur do 3 mesecev, v ponovnem slučaju z odvzetjem koncesije. Tudi pri nas bi že bilo skrajno potrebno, da se v tem oziru nekaj stori.

— **Posledica draginje v Berlinu.** — Kakor v vseh srednjeevropskih državah, je tudi v Nemčiji, osobito v Berlinu v zadnjem času narasla draginja. Gmoten položaj tira siromašnejše sloje naravnost v obup. To priča posebno vedno naraščajoče število samomorov. V minulem tednu presega število samomorov vse dosedanje statistične kazake. Med samomorilci so večinoma delavci in stalni nameščenci.

— **Maša z zastrupljenim vinom.** Po izvolitvi papeža je imel župnik v nekem malem mestecu v Italiji zahvalno mašo. Pri obhajilu je dvignil po obredih kelih z vinom, ga izpil ter se zgrudil pred oltarjem na tla. Slučajno navzoči zdravnik je dognal, da je bilo

vino zastrupljeno z arsenikom. Vseled takojšnje zdravniške pomoči je ostal župnik pri življenju. Sum je padel na cerkovnika, ki ni živel z župnikom ravno v najboljših odnosih.

~~~~~

Sokolska maškerada

v soboto zvečer ob 20. (8) uri v Narodnem domu v Mariboru.

~~~~~

Mariborske vesti.

Maribor, 24. februarja 1922.

— **Naša vojska pri paradi.** Preteklo sredo, dne 22. t. m. smo imeli priliko opazovati našo vojsko pri paradi. Točno do ¼ na 11. uro so bile razvrščene vse čete po Stolnem trgu. Gosposki ulici in Glavnem trgu. Ob 11. je pričela maša v stolni cerkvi, pri kateri so prisostvovali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Po končani maši se je vršilo defiliranje skozi Gosposko ulico, Slovensko ulico in po Aleksandrovi cesti. Pred frančiškansko cerkvijo so stali vsi vojaški in civilni predstavniki na čelu jim g. general Pljvelič in komendant mesta polkovnik Babič, kjer se je tudi vršil pozdrav. Videlo se je, da je vojska zelo disciplinirana in trud g. oficirjev in podoficirjev ni zastoj. Če bode naša vojska tako dalje napredovala, se moremo nadejati še res lepih uspehov ter upati, da bodo v najkrajšem času osvobodene naša tužna Koroška, Istra, solčna Goriska in Dalmacija. Na prvem mestu moramo pohvaliti našo najnovejšo edinico v naši garniziji, inženjersko podoficirsko šolo, ki se je izkazala kot zelo izurjena. Želeli bi, da bi mogli še enkrat videti njeno izvežbanost. Za disciplino, ki je vladala v tej edinici, gre vsa pohvala g. kapetanu I. Goloviču, ki jo vadi. Skoro nič manj pohvale ne pripada artiljerijski podoficirski šoli, ki se je ravno tako dobro izkazala. Ker pa prihodnji mesec pričnejo v obeh šolah izpiti, gojencem želimo obilo sreče in kličemo: »Le tako naprej, gojenci, da boste vrli podoficirji in dobri starešine v naši vojski. Tudi druge edinice so se prav dobro izkazale. Moremo biti ponosni na tako vojsko, ki v njej vlada takšna disciplina in red, za katero vam zavida lahko marsikatera sosednja država. Poleg vojske je tudi ljudstvo pokazalo svoje veselje in navdušenje za preveseli dogodek, ki se je vršil skoro ob istem času v Bukarešti. Skoro na vsaki hiši so se vile naše trobojnice, a v izložbah se je celo videlo slike Njegovoga Veličanstva kralja Aleksandra I.

— **Dijaško semenišče in kraljeva zaroka.** Iz občinstva smo prejeli pismo, da je dijaško semenišče skoraj popolnoma prezrlo oni čin pijetete, ki so ga kazali povodom proslave kraljeve zaroke celo lojalnejši Nemci.

— **Kaj je na pustni torek ob 20. uri res razprava v vseh Götzovih prostorih in se bo debatiralo o tem presnetem plakatu, ki je najden v starem Dravskem mostu? — Seveda! — In še kakšen je interes za njo! To bo razprava, kakšne še v tem letu ni bilo in je tudi ne bo. — Pri gospej Zlati Brišnikovi in g. du Höferju si kar najhitreje zasigurajte vdeležbo z vstopnico po 10 Din. za sebe in člane svoje rodbine. Ker pa gre za igralski redutni plakat in mogoče Vašemu gospodu soprogu ali Vaši gospej soprogi ni všeč, da greste tja, potem ne pridite v promenadni obleki, ampak se kostimirajte in — stvar je v najboljšem redu.**

— **Predavanje »Ljudske univerze«** se vrši v petek dne 24. febr. 1922. ob ¼8. uri zvečer v prostorih kazine. — Predmet: Politično življenje in naziranje starega veka. Predava g. prof. I. Favai. Pridite polnoštevilno!

— **Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru** naznanja, da se vrši v nedeljo dne 26. februarja ob 9. uri dop. v Narodnem domu redni občni zbor »Oficirskega doma Maribor«. Tovariši ki so že člani oficirskega doma, se pozivljajo, da se udeležijo tega obnega

zbora; zelo bi bilo želeli, da se ta dan prijavi večje število novih članov.

— **Na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru** se vrši v nedeljo, dne 5. marca, ob 10. uri občni zbor Sadjarskega društva za Slovenijo. Po zborovanju z zanimivim sporedom se razdele udeleženci v dve skupini. Prva skupina napravi izlet v falko elektrarno in tvornico za apnodušik v Rušah, druga skupina si pa ogleda nasade in učne objekte vinarske in sadjarske šole kakor tudi Vrtnarsko podjetje Džamonja & Co. v Mariboru. Z ozirom na gospodarski pomen sadjarje se pričakuje čim obilnejša udeležba.

— **Glasbeni Matiči v Mariboru** so darovali: Dr. Karl Skapin, odv., 200 K; dr. Karl Koderman in dr. Karl Slokar, odvetnika, iz neke sodne poravnave 1000 K; Karl Worsche, veletržec, zvezdarino 100 K; Ljubljanska kreditna banka 1000 K; Jadranska banka 1000 K; Jugoslovanska Union-banka 1000 K; Centralna banka 1000 K; Anglo banka 1000 K; dr. Franjo Rosina, odv., 400 K; Anton Trebše, gimn. sluga, 150 K; dr. Rudolf Ravnik, odv., 800 K; Karl Troha, posredovalec pri obratu zemljišč, 400 K; oba zadnja gospoda v proslavo zaroke našega kralja. Iskrena hvala! Posnemajte!

— **Predpustna zabava pekov** se vrši jutri v soboto ob 20. uri zvečer v Götzovi dvorani. Na vzporedju je petje, šalji prizori, srečolov in ples. Kdor se želi doro in ueprisiljeno zabavati, naj ne zamudi te prireditve. Vstopnina le 7 dinarjev.

— **Pri delu ponesrečil.** V Koroščevi ulici št. 1 stanujoči natak Josip Solger je danes dopoldne cepil drva. Pri tem mu je spodletelo ter si je odsekale palec leve roke. Rešilni oddelek mu je prožil prvo pomoč.

— **Velika kavarna.** Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub baru«.

Sokolstvo.

— **o Sokolsko društvo v Mariboru** opozarja članstvo in sokolstvu naklonjeno občinstvo na maškerado v soboto zvečer v Narodnem domu. Clani se lahko legitimirajo z izkaznicami. Predprodaja vstopnic v trgovini Baloh & Rosina na Grajskem trgu. Občinstvo se opozarja, da se pridno poslužuje predprodaje, da mu ne bo treba pri blagajni predolgo čakati.

— **o Iz Kruševca (Srbija)** je prejela Mariborska Sokolska Zupa naslednje pismo: »Prisrčne pozdrave pošiljava bivša brata Sokola vsem bratom Sokolom in sestram Sokolicam z daljne Srbije. Zeli-va, da bi Mariborska Sokolska Zupa nadkriljevala vse ostale in se razvijala v bratski ljubavi v dobrobit jugoslovenskega naroda. Zdravo! — Br. Dolinšek Stanko, Dogša Josip, 47. pešpolk, 1. četa, 2. baon, 3. vod.« (Priobčujemo ta dopis s ponosom, da so naši mladeniči tako dobri Jugosloveni in Sokoli.)

Narodno gledališče.

— **Iz gledališke pisarne.** Opozarjamo cenj. občinstvo, da se vrše nedeljske popoldanske predstave ob 14 in pol in sicer se uprizori v nedeljo pop. »Dedič velikega časa«, otroška predstava ob nižjih cenah.

— **Dramatična šola Narodnega gledališča.** Radi nenadnih ovir se pouk ne vrši danes v petek, temveč se vrši v nedeljo, dne 26. febr. ob 9. uri dop.

Sport.

— **I SSK Maribor** ima v petek, dne 24. t. m. v klubovi sobi Grajske kleti ob 20. uri odborovo sejo. Vseled važnih razprav se želi prisotnost vseh gg. odbornikov.

~~~~~

— **CENJ. NAROČNIKOM v Ciril-Metodovi, Cankarjevi, Razlagovi, Majsovi, Prešernovi, Aškerčevi in Vrazovi ulici** ter na Zrinjskem trgu smo morali poslati list po pošti, ker je raznašalka obolela. Torej prosimo pater dni potrpljenja. Uprava »TABORA«

Danes v petek 22. **Elitni koncert v Veliki kavarni.** 17. uri **Čajanka in specialni koncert v Klub-baru.**

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R.

(Dalje.)

»Moj Bog... govori se mnogo. Res je, pripovedka o tem se je vzdržala še do dandanes. Mogoče je tudi nekaj resnice na neumnem govorenju, da hrani stari Rabi čarobne formule, ki mu dajejo moč nad duhovi. Gotovega ne vem nič. Če se zato zanimam, potem vam svetujem, da poizkusite sami svojo srečo pri starem. Trda je vsekakor vredno. Pri tem vam pa seveda ne morem čisto nič pomagati, radi napetega razmerja med nama. Vse kar morem storiti je to, da vam pre- skrbim Kitajca, ki vas popelje do razvalin.«

Zunaj na vratih zadoni zvonec. Pater vstane.

»Gotovo me kličejo h kakemu bolniku. Kitajci sma- trajo vsakega Evropejca za zdravnika in tako jim moram biti hočeš-nočeš ne le duševni, ampak tudi te- lesni zdravnik. Oprostite mi, da vas zapuščam.«

V naslednjem trenutku so ostali Mavda, Kien- Lung in konzul sami.

»Kako naj se približamo starcu?« reče Mavda, ko se zapro vrata za misijonarjem.

Konzul gleda zamišljeno pred se. »Mogoče je, da bi si jaz mogel pridobiti rabijsvo zaupanje,« reče kon- zul po dolgem premišljevanju. »po rojstvu sem žid in poleg tega še iz Amsterdama, ki slovi po vsem svetu po svoji najostrejši ortodoksni. Jaz sam nisem bil nikoli ortodoksen, toda tu bi mi moglo moje pokole- nje mogoče mnogo pomagati. Kitajec ali Holanec: to je za zveste pripadnike stare vere vseeno. — Gotovo, o je edina pot, ki pelje do uspeha.«

18.
Pater je sam nadziral priprave ekspedije. Ose- dlanih in pripravljenih je stalo troje majhnih kitaj- skih konj. Četrtega je hlapec ravno kar prignal iz hleva. Bil je določen za vodnika ter za veliko košaro z jedili, kajti ekspedija je morala računati s tem, da se pred večerom gotovo ne bo vrnila.

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

POTNIKE ali ZASTOPNIKE

išče velika tovarna likers, ruma, konjaka in ostalih spirituoza. Po- nudbe z obvestilom, v katerem kraju posna reflektant največ mušterij, poslati na naslov: Po- štanski pretinac 41, Zagreb, glav- na pošta. 236 10-8

Kremo

Ilirija, Jurjevo, Cipulin in mast za čevlje. — 281

Preprodajalcem po tovarniških cenah

Baloh & Rosina, trgovina z galanterijo, Grajski trg 3.

Mala oznanila

Solsko vodstvo v Razvanju, p. Hoče, kupi staro do 40 m dolgo žično mrežo. Ponudbe na gornji naslov. 279 2-1

Manjše posestvo, pol ure od Maribora, zamenjam za večje z eventualnim doplačilom. Na- slov pove uprava. 284 2-1

Špecerjska trgovina, tudi z hišo, na dobrem prostoru v Mariboru ali Celju, se kupi. Ponudbe pod I. H. Maribor, Stritarjeva 5. 274

Vinogradno posestvo v lepi legi okoli Maribora ali Celja, posloplja v dobrem stanu, se kupi. Ponudbe pod I. H. Ma- ribor, Stritarjeva ul. 5. 274

Vzamem posestvo v najem za dobo petih let. Naslov po- ve uprava »Tabora«. 257 5-5

Žepne ure, precizijske in sten- ske popravila najsolidneje tve- ka R. Bizjak, Maribor, Gospo- ska ulica 16. 64

Naznanilo preselitve.

Cenjenim trgovskim prijateljem, naročnikom, mestjanom in čitateljem lista naznanjam, da sem kupil trgovske prostore

:: v hiši števil. 44 Aleksandrova cesta, ::

v bližini kolodvora, poleg Centralne banke, od sedanjega lastnika g. I. Kuljš in druž. »Edison« ter se tja preselil iz dosedanjih prostorov v SLOVENSKI ULICI števil. 20. Imam v zalogi vsakovrstno elektrotehnično in inštalacijsko blago, kot doslej zanesljivo prvovrstno robo po zmernih konkurenčnih cenah. Isto tako elektro stroje vsake vrste toka, vse aparate zraven, žarnice. Lastna delavnica za popravila. Skrbel bodem, kot doslej, za solidno postrežbo. Gradba cen- tral in vodov vsake napetosti. Proračun na zahtevo, vestno. 288

FRAN SAKS, elektrotehnik,
industrijsko elektrotehnično podjetje »EDISON«.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je preminul po kratki mučni bolezni naš iskreno ljubljeni soprog, oče, sin in brat, gospod

Franc Vodenik

trgovec, posestnik, župan itd.

danes ob 16. uri v 41. letu svoje starosti.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 26. svečana 1922 ob pol 10. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Poljčanah.

Sv. maša zadušnica se bode služila 26. svečana 1922 ob 10. uri v farni cerkvi v Poljčanah.

Poljčane, 23. svečana 1922. 282

Marija Vodenik, roj. Frangež, soproga. Franci, Milan, Micika, Štefika, otroci. Eliza Vodenik, mati. Anton, Konrad, Ferdinand, Josip, bratje. Marija, Ana, Justina, sestre.

Dunajski

mednarodni velesemenj
(Wiener internationale Messe)

od 19. do 25. marca 1922.

Najugodnejša nakupna priložnost

za vse stroke; čez 4000 izložnikov iz tu- in inozemstva.

Natančnejša navedila glede potnih ugodnosti in stanovanj potom Wiener Messe A. G., Wien, VII., Messpalast, kakor tudi potom častnih zastopstev v Zagrebu: Dopisno mesto avstrijskega trgov. muzeja (Rob. Sereth), Kačičeva ulica 7; »Celeritas«, jugoslav. transportno društvo z o. z. Artur Hirschl, Mažurčičev trg 5; Avstrijski urad za potne liste Trg sv. Marka 9.

Perfektna

stenotipistinja

popolnoma zmožna nemščine in hrvaščine, z daljšo prakso v kakem večjem uradu, se takoj sprejme. — Prodavi naj se osebno ob delavnikih med 9. in 12. ter 15. in 19. uro pri 287 2-1

Jugosloven. Lloyd, Maribor
Ruška cesta 45 (Križev dvor).

Advokat

dr. Vinko Rapotec

naznanja, da je vstopil kot družabnik v pisarno dr. FRANA ROSINE

v Mariboru, Aleksandrova cesta 16

ter posluje v prostorih te pisarne. — 280

Hranilnica in posojilnica za Maribor in okolico

reg. zadr. z omejo. zavezo

v Mariboru, Frankopanska ulica št. 17.

VABILO

k

2. letnemu občnemu zboru

ki se vrši

v nedeljo, dne 12. marca 1922 ob 9. uri dopoldan v gostilniških prostorih gostilne Bernkopf, Frankopanska ul. 17.

DNEVNI RED:

1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Predložitev računskega sklepa za leto 1921.
3. Poročilo načelnstva in odobritev račun. sklepa.
4. Volitev načelnstva in odbora.
5. Predlog o čistem dobičku.
6. Slučajnosti.

283

Franc Jarh, t. č. načelnik.

Uradne ure: Vsak torek od 18. do 20. ure in vsako soboto od 14. do 18. ure v Frankopanski ulici 17.